

[Rytter.]

Ellers plejer et Laan, naar der skal betales Renter af det, mindst at tredobles i Løbet af 50 Aar. Her skal Pengene kun betales tilbage med 10 000 Kr. om Aaret. Dette blev ført igennem med Tilslutning af Folketingets og Landstingets Finansudvalg, idet Ministeren gik meget kraftigt i Brechen for det. Nu er Beløbet altsaa givet som et Laan, men jeg vil bede ærede Medlemmer lægge Mærke til, hvem der skal tilbagebetale dette Laan. Det er Landskirkeskatten, som bliver lignet paa Folkekirkens Medlemmer, uagtet Pligten til at opføre Kirker paahviler Staten, og det har været fast Praksis, at Staten afholdt Udgifterne dertil, siden Grundloven blev givet, hvilket var en Konsekvens af Grundlovens § 3.

Ministerens Stilling over for Finansudvalget har i øvrigt undret mig noget. Han sagde ikke: Jeg kommer her og beder om noget, fordi jeg anser det for tvivlsomt, om denne Anvendelse er berettiget eller ikke berettiget. Ministeren maa vel have været bange for, at et eller andet Medlem af Finansudvalget vilde have sagt til ham: Ja men kære Hr. Minister, har De ikke gjort noget lignende før, og hvorfor oplyste De saa ikke Finansudvalget om det? Jeg er noget overrasket over, at Sammenhængen ikke fremgaar af det kirkelige Udvalgs Betænkning. Heri skal der dog ikke ligge en Kritik af det kirkelige Udvalg, thi det kirkelige Udvalg skulde jo have sine Oplysninger fra Ministeren. Den nuværende Minister sad jo selv i det kirkelige Udvalg, og Ministeren kunde derfor have oplyst Udvalget om, at der tidligere var sket noget langt, langt værre. I en Anmærkning paa Finansloven for 1924—25 — altsaa den Finanslov, om hvilken jeg før talte, og som skyldtes Venstres Regering — staar der, at i de følgende 10 Aar skal der ydes et Tilskud paa 40 000 Kr. om Aaret til sønderjyske Kirker, det vil sige i Løbet af 10 Aar 400 000 Kr. Det blev ogsaa vedtaget og skulde gennemføres af den næste Kirkeminister, som hørte til et andet Parti. Det drejede sig om et sønderjysk Spørgsmaal, som vi alle var enige om. Men hvad sker saa? Saa sker der det, at Ministeren i 1925—26 siger: Nej, dette her er vist ikke praktisk, lad mig hellere tage et Beløb af 160 000 Kr. af Kirketiendemidlernes

Reservefond og anvende det til Bygning af Kirker i Sønderjylland.

Jeg vil bede ærede Medlemmer lægge Mærke til, at uagtet vi har en Finanslov, der forpligter Staten til at bygge de sønderjyske Kirker paa den og den Maade, siger Ministeren: Jeg tager et Beløb paa 160 000 Kr. af Kirkens Midler, og dem anvender jeg. Og Ministeren tager dem paa ret favorable Vilkaar for Staten, thi der skal ikke betales Renter, og Tilbagebetalingen skal først begynde i Aaret 1930. Det vidner om Fremsyn, i 5 Aar skulde der ikke betales noget tilbage. I 1930 begyndte man saa at betale tilbage, man betalte i alt to Portioner tilbage, en Fjerdedel hver Gang; men de to Fjerdedele gik i Glemmebogen og er først nu kommet frem igen.

Man vil maaske spørge, hvordan jeg er vidende om dette. Ja, det er den Slags Tilfældigheder, som undertiden kan komme til at spille en Rolle. Som alle ved, er der nylig afsagt en Landsretsdom — jeg skal ikke dvæle ved den, da den er under Appel til Højesteret, jeg skal kun omtale en Kendsgerning, som ved den Lejlighed blev slaet fast, og som ikke kommer selve Dommen ved. Det oplyste under Proceduren, at der var laant Penge ud af Kirketiendemidlernes Reservefond, og Sagføreren, der førte Sagen, skrev saa til Ministeriet: Maa jeg faa oplyst, om der ikke er udredet andre Laan af disse Kirkemidler, og saa kom Svaret: Jo, der er et Laan paa 160 000 Kr., som er udredet paa den og den Maade. Da først kom det frem.

Derfor vilde jeg gerne have set Kirkeministerens Ansigt, hvis man i Finansudvalget havde sagt til ham den Gang: Ja, men hvorfor kommer man til Finansudvalget i dette Tilfælde, naar man i andre Tilfælde har ment at kunne gøre det samme uden at gaa til Finansudvalget, skønt man oven i Købet havde positiv Hjemmel for, at det var Staten, der skulde betale? Der er noget mærkværdigt i dette, men det haaber jeg, vi faar forklaret under Ministerens Svar.

Altsaa, samtidig med, at det kirkelige Udvalg var ved at affatte sin Betænkning om disse forskellige Forhold, er det, at Ministeriet i September 1936 giver Landsretten de paagældende Oplysninger. Jeg synes, det paa Forhaand ser lidt mærkeligt ud, at Oplysningerne er blevet givet til